

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2022

Vuoden 2022 toiminnan painopisteenä oli riittävän tuen antaminen lapsille ja nuorille muun muassa koronaviruspandemian jälkivaikutusten sekä oppivelvollisuuden laajentamisen vuoksi sekä Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin toimintasuunnitelman hyväksytyksi saaminen ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta. Lisäksi vuonna 2022 varauduttiin 1.1.2023 aloittavan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen toimintaan.

Koronaviruspandemia vaikutti edelleen kaikkeen vuoden 2022 toimintaan. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen henkilöstön terveysperusteiset poissaolot kasvoivat kuukausien 1–12 osalta noin 1 700 päivällä verrattuna vuoteen 2021. Sairauslomista suurin osa oli lääkärintodistuksella. Voi olettaa, että edellisten vuosien 2020–2021 rajoitusten vuoksi ihmiset ovat olleet suojassa viruksilta ja bakteereilta, eivätkä siksi ole sairastaneet flunssaa ja muita tauteja. Myös maailmantilanne ja taloushuolet voivat vaikuttaa mielenterveyteen ja työssä jaksamiseen.

Loviisan kaupungissa aloitti elokuussa toimintansa 370-paikkainen vastaanottokeskus. Oli varauduttava siihen, että vastaanottokeskuksen asiakkaista moni tarvitsisi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen järjestämiä päivähoito-, koulupalveluja ja muita palveluja.

Talouden tasapainottamisohjelman noudattaminen (KV 9.7.2020 § 62) jatkui vuonna 2022. Tämä näkyi edelleen muun muassa kaupungin toimistojen pidentyneinä siivousväleinä.

Käyttäjänäkökulma korostui vuoden 2022 aikana investointihankkeiden osalta. Kiinteistöjen kunto nousi huolenaiheeksi.

Koulutuksen vastuualueella toimii 1.8.2022 alkaen yhteensä 11 alakoulua, yksi yläkoulu, yksi yhtenäiskoulu ja kaksi lukiota, koska ruotsinkielisen Haddom skolan toiminta lakkasi 1.8.2022 (KV 16.3.2022 § 20). Kevään ja kesän 2022 aikana selvitettiin mahdollisuuksia Harjurinteen yhtenäiskoulun ja Loviisan lukion rehtoriresurssin lisäämiseksi. Kasvatus- ja sivistyslautakunta (28.9.2022 § 100) päätti muun muassa, että henkilöstösuunnitelmaan lukuvuodeksi 2023–2024 lisätään yksi määräaikainen Harjurinteen koulun apulaisrehtorin virka.

Maahanmuuttokoordinaattorin virka siirtyi kaupunginhallituksen (28.3.2022 § 67) päätöksellä 1.5.2022 alkaen perusturvakeskuksesta sivistys- ja hyvinvointikeskuksen sekä hyvinvointilautakunnan, nykyisen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, alaisuuteen. Kaupunginvaltuusto (14.12.2022 § 105) päätti, että Loviisan kaupungin pakolaisten kuntapaikkojen määrä on enintään 50 vuonna 2023 asunnon saamisen varmistamiseksi (luku 50 sisältää 40 lisäpaikkaa tilapäistä suojelua saaville ja jo olemassa olevien kuntapaikkojen määrän 10) ja että Loviisan kaupungin pakolaisten kuntapaikkojen määrä on enintään 10 vuoden 2024 alusta alkaen.

Vuoden 2022 aikana varauduttiin talousarvioesityksen ja tehtäväkuvien tarkistuksen myötä tulevan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alkamiseen selvittämällä tehtäviä ja sitä kaupungin tahoa, joka jatkossa hoitaisi perusturvakeskuksesta kaupungille siirtyviä tehtäviä.

Riskianalyysi

Koko keskuksen yhteinen riskiarvio:

Vuoden 2022 sujuvaa arkea vaikeuttivat merkittävästi tilapalvelun haasteet saada riittävä henkilöstö takaamaan toimivat, terveelliset ja viihtyisät tilat sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelujen tuottamiselle. Lisäksi muun muassa covid-19-pandemian vaikutukset, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, energiakriisi, ilmatoriskit ja laaja maahanmuutto tilapäisen suojelun tarpeen vuoksi näkyivät lasten, nuorten, perheiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden alenemana. Nämä vaikutukset ketjuttuvat ja kertautuvat. Kielitaitoista, osaavaa henkilökuntaa sekä soveltuvia tiloja tarvittiin nopeasti joustavan toiminnan ohella. Osaavan henkilöstön rekrytointivaikkeudet kuormittivat myös sivistys- ja hyvinvointikeskusta.

Hyvinvointialueeseen liittyvä tilannekuva oli epäselvä henkilöstölle pitkään. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on edelleen epätietoisuutta muun muassa hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyörakenteista, yhteistyösopimuksista, yhteistyöryhmistä, palvelukuvauksista ja palvelupoluista. Lisäksi perusturvalta kaupungin hoidettavaksi jääneistä tehtävistä on suuri osa keskittynyt sivistys- ja hyvinvointikeskuksen vastuulle. Riskinä on edelleen, ettei kaikkia keskuksen kontolle tulevia tehtäviä ole läpikäyty, eikä siten keskus ole varautunut tähän riittävästi talousarviossaan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2022

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

	TALOUSARVIO 2022	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2022 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2022	POIKKEAMA
Myyntituotot	1 597 893		1 597 893	1 746 497	-148 604
Maksutuotot	641 200	16 900	658 100	829 962	-171 862
Tuet ja avustukset	504 950		504 950	1 070 035	-565 085
Vuokratuotot	50 000		50 000	32 560	17 440
Muut toimintatuotot	90 230		90 230	129 117	-38 887
Toimintatuotot yhteensä	2 884 273	16 900	2 901 173	3 808 172	-906 999
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-22 778 755	-183 790	-22 962 545	-22 872 601	-89 944
Palveluiden ostot	-3 644 771	-18 040	-3 662 811	-3 460 509	-202 302
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 910 006	-1 030	-1 911 036	-1 953 192	42 156
Avustukset	-830 900	70 000	-760 900	-621 887	-139 013
Muut toimintakulut	-1 502 791	-11 180	-1 513 971	-1 548 614	34 643
Toimintakulut yhteensä	-30 667 223	-144 040	-30 811 263	-30 456 803	-354 460

Toimintakate ulkoinen	-27 782 950	-127 140	-27 910 090	-26 648 631	-1 261 459
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-176 063		-176 063	-168 742	-7 321
<i>Sisäiset erät</i>	-6 729 660		-6 729 660	-6 988 789	259 129
<i>Kustannuslaskennalliset erät</i>	-1 539 175		-1 539 175	-1 584 027	44 852

Toimintatuottojen toteutuminen

Tuloja kertyi noin 900 000 euroa budjetoitua enemmän.

Suurimmat ylitykset syntyvät maksutuotoista, myyntituotoista ja avustuksista. Ylitys liittyy koulutuksen arvioitua korkeampiin kotikuntakorvauksiin ja varhaiskasvatuksen korkeampiin tuloihin lisääntyneen lapsimäärän ja odotettua pienemmän tulonmenetyksen vuoksi. Myös kansalaisopiston tulot olivat odotettua suuremmat, sillä toteutunut opiskelijamäärä oli arvioitua suurempi.

Tuen ja avustusten määrä hankkeille, jotka saavat ulkopuolista rahoitusta oli huomattavasti korkeampi kuin budjetoitu. Keskus on saanut ulkopuolista hankerahoitusta sekä koulutuksen piirissä, varhaiskasvatuksessa että hyvinvointipalvelujen osalta.

Toimintakulujen toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintakulut alittivat budjetoidun noin 380 000 eurolla.

Suurimmat euromääräiset säästöt olivat palveluiden ostoissa noin 200 000 euroa. Matkustus- ja kuljetuspalveluiden ja oppilaskuljetuksien säästö oli noin 150 000 euroa. Pandemia vaikutti toimintaan edelleen alkuvuodesta 2022.

Lasten kotihoidon tukea sekä yksityisen hoidon tukea maksettiin arvioitua vähemmän, mikä selittää säästön maksetuissa avustuksissa.

Keskuksen tasolla henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti, pienellä 90 000 euron alituksella. Henkilöstökulujen toteumassa on kuitenkin vastuualueittaisia eroja ja henkilöstökulujen ylitystä oli varhaiskasvatuksen ja kansalaisopiston vastuualueilla.

Määrärahamuutokset

Vuoden aikana kaupunginvaltuusto päätti määrärahamuutoksesta liittyen keskuksen hallintoon ja varhaiskasvatukseen (KV 16.02.2022 § 6). Hallinnolle myönnettiin lisämääräraha henkilöstökuluihin 13 000 euroa ja palvelujen ostoihin 9 000 euroa. Varhaiskasvatuksessa maksutuottojen määrärahaa lisättiin 16 900 euroa, henkilöstökulujen määrärahaa 139 600, palvelujen ostoja 360, aineet, tarvikkeet tavarat 1 000 euroa sekä vuokria 11 180 euroa. Avustuksista vähennettiin määrärahaa 70 000 euroa.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että maahanmuuttokoordinaattori siirretään perusturvasta kasvatus- ja hyvinvointikeskukseen 1.5.2022 alkaen (KH 28.03.2022 § 67). Näiden seurauksena 39 900 euron määrärahat siirtyivät myös sivistys- ja hyvinvointikeskukselle.

Toimintakatteen toteutuminen

Keskuksen ulkoinen toimintakate alitti budjetoidun noin 1,2 miljoonalla eurolla.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2022

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähteen sitovat avaintavoitteet vuodelle 2022 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnan painopisteet:

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Kasvatamme kaupungin veto-voimaisuutta ja tunnettavuutta.	Myönteisten palvelu- ja asukas-kokemusten määrä.	Hyödynnetään palvelu- ja asukaskokemuksia	Kerätään palvelu- ja asukaskokemuksia yhdessä viestinnän kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointi-lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Keruumenettelminä olivat muun muassa kaupunkilaisille suunnattu hyvinvointikysely keväällä 2022, työpsykologin Hyvän mielen työpaikka -sparraus esimiehille kevään 2022 aikana, Pernajan 5.5.2022 ja Tesjoen kyläiltä 1.11.2022 sekä hyvinvointia koskeva tilaisuus 24.5.2022.
	Toteutunut / Ei toteutunut. Seurataan oppimistuloksia.	Kulttuuripalveluja yhtenäistetään näkyvämmäksi.	Kulttuuri- ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa tehdään tunnetuksi.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö sekä hyvinvointi-lautakunta	Toteutunut. Kulttuuri- ja kulttuuri-matkailun edistämishjelman näkyvyyttä edistettiin muun muassa shakkitapahtumalla, Loviisanleivoksen lanseerauksen kautta ja muilla ohjelman mukaisilla kulttuuritapahtumilla.
		Lisätään varhaiskasvatuksen ja koulutuksen näkyvyyttä.	Tarjotaan laadukasta ja ajanmukaista opetusta ja varhaiskasvatusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö	Toteutunut. Uudessa kuntastrategiassa nostettiin erityisesti esille laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen ja varhaiskasvatuksen osuus. Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen vastualueet tekevät jatkuva yhteistyötä median ja kaupungin viestinnän kanssa.
		Nostetaan asiakaskunnan määrä koronavirus-epidemiaa edeltävälle tasolle.	Markkinointi, alennuskampanja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Osittain toteutunut. Kevään 2022 pandemiarajoitukset näkyvät vielä koko vuoden osallistujamäärässä.

Panostamme yrittäjä-myönteisyyteen toiminnassamme.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Panostetaan yrittäjämäiseen toimintakulttuuriin.	Osallistutaan Yrityskylä-oppimis-kokonaisuuteen.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut. Jatketaan yhteistyötä edelleen.
			Yrittäjämäinen toimintakulttuuri rohkaisee lapsia ja oppilaita luottamaan omiin kykyihinsä. Lasta tai oppilasta kannustetaan ratkaisemaan haasteita ja toimimaan erilaisissa tilanteissa. Tavoitteena on luoda vuoro-vaikutteinen ja kannustava ilmapiiri, jossa erehtyminenkin on turvallista.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä varhais-kasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö	Toteutunut. Yrittäjämäistä toimintakulttuuria on ylläpidetty.
Koordinoimme kaupungin hankintoja ja edistämme hankintojen toteuttamista siten, että myös pienemmät toimittajat voivat osallistua tarjouskilpailuihin.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Hankinnat jaetaan tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin.	Järjestetään hankintainfo yksiköiden esimiehille.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut osittain. Hankintakoulutus järjestettiin syyskaudella 2022 keskuksen päälliköille.

Sujuva arki lapsiperheille

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Keskusta-alueen uuden päiväkodin hankesuunnitelma valmistuu.	Toteutunut / Ei toteutunut	Laaditaan keskusta-alueen uuden päiväkodin hankesuunnitelma.	Laaditaan hankesuunnitelma yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö	Toteutunut. Hankesuunnitelma-työryhmä on laatinut hankesuunnitelman yhteistyössä arkkitehti-toimisto Arkkitehdit Korolainen & Heino Oy:n kanssa. Hankesuunnitelma 10-ryhmäisestä päiväkodista Ratapihalle hyväksyttiin kaupungin-valtuustossa 16.12.2022 (§ 91).
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja oikea-aikaisilla palveluilla.	Toteutunut/ Ei toteutunut	Kunnan päättäjät tietävät nuorisovaltuuston toiminnasta ja huomioivat nuoret päätöksiä tehdessään. Nuoret itse ovat tietoisia nuorisovaltuuston toiminnasta ja vaikuttamismahdollisuuksista.	Haastattelujen ja kyselyjen kautta tunnistetaan uusia osallistumisen tapoja.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Toteutunut. Nuorisovaltuusto on laatinut kyselyjä ja antanut lausuntoja sekä kommentteja. Lisäksi nuorisovaltuuston jäseniä oli mukana haastattelemassa hakijoita maahanmuutto-koordinaattorin virkaan. Nuorisovaltuusto oli aktiivisesti mukana valmistelemassa Lapsiparlamentin perustamista.
		Nuorisopalveluja saa yhdestä paikasta.	Jatketaan Ohjaamon toimintamallin kehittämistä. Täydennetään palveluita hyödyntämällä sähköisiä kanavia.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Toteutunut. Ohjaamopalvelusta on laadittu sopimus TE-toimiston kanssa. Sähköisen kanavan käyttöönottoa on kartoitettu muun muassa Nuorisopassin osalta.
		Kansalaisopiston tarjonta saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kurssien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Toteutunut. Näkyvyyttä on lisätty ja sosiaalista mediaa on käytetty aktiivisesti.
		Vakiinnutetaan toiminta uusissa ajanmukaisissa koulurakennuksissa.	Kehitetään keskustan yhtenäiskoulua ja Koskenkylän kaksikielistä koulukeskusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutus-päällikkö	Toteutunut osittain. Selvitys on laadittu keskustan yhtenäiskoulun johtamisjärjestelyistä. Koskenkylän koulukeskuksen kaksikielisyyden kehittämistyö on kesken.
			Lovisavikens skolan ja Lovisa Gymnasiumin tilat ovat myös kansalaisopiston käytössä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutus-päällikkö ja kansalaisopiston rehtori	Toteutunut. Tilat ovat pääosin olleet käytettävissä.

Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä.	Toteutunut toiminta.	Panostamme tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin.	Koulutuksen vastuualueen kehittämishankkeita jatketaan vakiintuneina toimintatapoina.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut. Hankkeen jatkorahoitus on varmistettu.
			Turvataan yhtenäiset oppimisedellytykset.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö	Toteutunut. Hankkeiden jatkorahoitus on varmistettu ja henkilökuntaa on palkattu.
			Kehitetään opiskeluhoito- palveluita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut. Yksi määräaikainen koulukuraattori oli palkattu vuoden 2022 loppuun asti.
			Turvataan riittävät henkilöstöresurssit esi- ja perusopetukseen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut. Hankerahoitus edistää ja on välttämätön riittävien resurssien turvaamiseen.
			Nuorisotyön käyttöön tulee määrääjäksi liikkuvaa nuorisotyötä edistävä Aseman Lapsen ry:n ylläpitämä Walkers-auto.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aika-toimen päällikkö	Toteutunut. Walkers-auto oli onnistuneesti käytössä tammikuusta toukokuuhun 2022.
		Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Kehittämistyötä tehdään Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman mukaisesti.	Hyvinvointilautakunta , kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Suomen UNICEF ry hyväksyi Loviisan kaupungin toimintasuunnitelman 12.4.2022. Toimintasuunnitelma vietiin tiedoksi kaikille kaupungin luottamuselimille.

Lapsiystävällinen kunta -toimintamalli on osa kaupungin toimintaa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Lapsiystävällinen kunta -toimintamallissa etenemme toimintasuunnitelman mukaisesti.	Toteutunut / Ei toteutunut	Lasten hyvinvointi ja lasten oikeudet ovat kaupungin työn ja päätöksenteon tärkeysjärjestyksen kärjessä	Henkilöstö ja päättäjät koulutetaan ja perehdytetään toimintamalliin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Suomen UNICEF ry hyväksyi 12.4.2022 Loviisan kaupungin toimintasuunnitelman. Päättäjiä ja henkilöstöä perehdytettiin toimintamalliin vuoden 2022 aikana lautakunnan kokouksissa ja eri työryhmissä.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun osallisuusohjelmaa noudattaen.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Vaikutusten arvioinnin tekeminen on osa oleellisten päätösten valmistelua.	Toteutunut / Ei toteutunut	Päätöksenteon tekemiseksi annetaan erilaisia vaihtoehtoja.	Vaikutusten arviointia tehdään sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta ja hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Esimerkkinä Haddom skolan jatkoa koskeva asia, Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma sekä palveluverkon muutosten jälkeinen seurantakysely.
Toteutamme osallistumis-ohjelman mukaisia keskuskohtaisia kehityskohteita.	Toteutunut / Ei toteutunut	Osallisuusohjelman mukaisesti panostetaan kehityskohteeseen ”Päätöksenteosta tiedottaminen asioiden valmistelu-vaiheessa.”	Kehitetään yhteistyötä viestinnän kanssa.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta ja hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Yhteistyössä viestinnän kanssa järjestettiin kyläiltoja ja iltakouluja, ja esimerkkinä myös Haddom skolan asia.
Laajennamme sähköisiä palveluitamme.	Toteutunut / Ei toteutunut	Asiakaspalvelu on monipuolisempaa.	Varhaiskasvatuksen päivitetty asiointiohjelma otetaan käyttöön vaiheittain syksyllä 2021 ja keväällä 2022. Ohjelma mahdollistaa muun muassa sähköisen tuloksetvityksen sekä varhaiskasvatuksen ja huoltajien välisen viestinnän.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä varhaiskasvatus-päällikkö	Ei toteutunut. Asiointiohjelman tuotekehityksessä on edelleen viiveitä. Käyttöönotto siirtyy vuodelle 2023.
			Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen etäopetusvalmiuksia ja välineitä kehitetään ja päivitetään.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä koulutus-päällikkö	Toteutunut. Digitutor-hanke jatkuu ja välineitä on päivitetty.
			Selvitetään mahdollisuutta hakea lautakunnan avustuksia sähköisesti.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Toteutunut osittain. Asiaa on kartoitettu, mutta käytännön mahdollisuudet ovat vielä avoimia.
			Harrastusten digiturvallisuus-loikka-hanke. Ylikunnallisessa hankkeessa toteutetaan yhtenäistä teknistä alustaa hyödyntäen mobiilisovellus sekä kaupunkikohtainen verkkosivu harrastusten, tapahtumien ja muun vapaa-ajan toiminnan etsimiseen, ilmoittautumiseen, maksamiseen ja todentamiseen.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Ei toteutunut, koska hanke ei saanut riittävää rahoitusta.

			Kansalaisopisto kehittää etäopetusvalmiuttaan, ja huomattava osa opetuksesta voidaan tarvittaessa toteuttaa digitaalisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Toteutunut. Etäopetuskursseja oli vuonna 2022 214.
Valmistaudumme siirtymään sähköiseen arkistointiin.	Toteutunut / Ei toteutunut	Valmistaudutaan vastualueen osalta sähköisen arkistoinnin käyttöön ottoon.	Resursoidaan riittävä henkilöstö sähköisen arkiston hoitoon ja uudistetaan tehtäväkuvia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut osittain. Koko kaupungin toimisto-sihteereiden tehtävänkuvia tarkasteltiin vuoden 2022 aikana. Resursointi- asia jatkuu vuoden 2023 aikana.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Panostamme esteettiseen ympäristöön kuntalaisia osallistaen.	Toteutunut / Ei toteutunut	Tehdään Loviisaa tunnetuksi ja herätetään keskustelua ympäristöstä.	Järjestetään kaupunkikävelyitä yhdessä elinkeino- ja infra-struktuurikeskuksen kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Turvallisuuskävelyt ja esteettömyys- sekä saavutettavuuskävelyt tehtiin suunnitelmien mukaisesti. Kyläilloissa käytiin keskustelua lähiympäristöstä.
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuuri-historiasta.	Toteutunut / Ei toteutunut	Loviisan historiaa tehdään näkyväksi.	Jatketaan esi- ja perusopetuksen kulttuuripolkutoimintaa sekä varhaiskasvatuksen Pieni kulttuuri-polkutoimintaa	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä koulutuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Toteutunut.
			Perusopetuksen laaja-alaisissa oppimiskokonaisuuksissa huomioidaan kaupungin kulttuurihistoriaa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut.
		Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallis-historiaan.	Kansalaisopisto aloittaa asuntomessuoppaiden koulutukset.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Koulutus toteutuu helmikuussa 2023.
		Taiteen perusopetuksessa järjestetään näyttelyitä ja esityksiä.	Näyttelyt, taiteen perusopetuksen opettajat.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Toteutunut. Näyttelyitä järjestettiin lasten kulttuuriviikkojen aikana helmikuussa ja joulukuussa 2022. Syksyllä 2022 opiston alakertaan perustettiin näyttelytila opiskelijoille.

Loviisalaisten turvallisuuden tunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Panostamme terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Toteutunut / Ei toteutunut	Ylläpidetään ja lisätään ehkäisevää toimintaa.	Seurataan, että rakennukset ovat terveitä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut osittain. Kyseisten lautakuntien ja viranhaltijoiden yhteinen iltakoulu asiasta pidettiin 7.6.2022. Yhtenä toimena pidetään säännöllisiä yhteisiä palaverieita. Haasteena on ollut saada tarvittavia rakennuksen kuntoon liittyviä asiantuntijoita paikalle. Sisäilmatyö-ryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti.
			Jatketaan opiskeluhoollon lukuvuoden 2021–2022 painopistealueita:	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut. Opiskeluhoollon ohjausryhmän painopistealueet koulujen arjen toiminnassa ovat lukuvuonna 2022–2023 samansuuntaiset kuin edellisenäkin lukuvuonna:
			– osallisuuden edistäminen – liikunnan edistäminen – kiusaamisen estäminen – mielenterveyden edistäminen.		– osallisuuden edistäminen – liikunnan ja terveellisten elämäntapojen edistäminen – kiusaamisen ehkäiseminen ja mielenterveyden edistäminen.
			Kohdennettu liikuntaneuvonta kaikenikäisille.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Toteutunut.
			Osallistuminen Liikkuva-hankkeisiin.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö	Toteutunut.
		Tuetaan lasten ja nuorten tasapuolista mahdollisuutta harrastaa.	Lasten ja nuorten kuulemisen perusteella toteutetaan monipuolista kerhotoimintaa muun muassa Suomen malli -hankkeen mukaisesti.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut.
		Lisää opiskelijoita osallistuu kansalaisopiston toimintaan (erityisesti työikäisten liikunta-ryhmiin).	Lisätään tiedottamista ja madalletaan osallistumiskynnystä.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Osittain toteutunut. Some-markkinointia on lisätty.

		Työttömien koulutuksesta tehdään jatkuva osa opiston toimintaa.	Järjestetään projektirahoituksella koulutuksia.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta sekä kansalaisopiston rehtori	Ei ole toteutunut. Ei löytynyt halukkaita opiskelijoita.
Varaudumme koronavirus-epidemian pitkä-aikaisvaikutusten vuoksi ennalta-ehkäiseviin ja korjaaviin toimiin.	Toteutunut / Ei toteutunut	Lasten ja nuorten eriarvoisuuden voimistuessa varaudutaan ehkäisemään oppimiserojen kasvua.	Kiinnitetään erityishuomiota yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun ja edistetään positiivista erityiskohtelua.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta sekä koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatus- päällikkö	Toteutunut. Yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun kiinnitetään erityistä huomiota vakiintuneessa toiminnassa. Lisäksi hankerahoituksella on palkattu asiaa tukevaa henkilöstöä.
		Opiskeluhoito- palveluihin panostetaan ennaltaehkäisevänä palveluna, jotta ongelmat eivät paisuisi monimutkaisiksi.	Koulutuksen vastuualueella haetaan valtion erityisavustuksia kaupungin oman talousarvion lisäksi.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta sekä koulutuspäällikkö	Toteutunut.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Jatkamme tiukkaa kulukuria.	Seurantapor- tit	Löydetään pitkä- kestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvointi- lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Pitkäkestoisia ja kokonaistaloudellisia ratkaisuja tarkastellaan kaikkien päätösehdotusten osalta, esimerkkinä muun muassa koulukuljetusperiaatteet.
	Toteutunut / Ei toteutunut	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Toimintaa uudelleen- organisoidaan tarvittaessa. Tehtävänkuvia muutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvointi- lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut osittain. Osaajapula koettelee siivous- ja ruokapalveluja sekä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluja.
Huomioimme tulevan hyvinvointi- alueen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset.	Toteutunut / Ei toteutunut	Varaudutaan hyvin- vointialueuudistukseen.	Palvelutason kartoittaminen.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvointi- lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Opiskeluhoillon tilaa selvitettiin muun muassa kuraattori ja psykologipalveluita kartoittamalla. Tehtiin myös ruoka- ja siivous- palvelujen henkilöstön sekä tilojen kartoitus. Yhteistoimintamenettelyn mukainen neuvottelu keskuksen henkilöstön siirrosta pidettiin 10.2.2022.

Selvitämme henkilöstökyselyn tuloksia henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	Toteuma 2022
Hyödynnämme henkilöstökyselyn tuloksia henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.	Toteutunut / Ei toteutunut	Valitaan kyselyn tulosten perusteella strategisesti tärkeät painopistealueet.	Aikataulutetaan kehittämistoimet.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Jokainen vastuualue on esihenkilöidensä ja päällikkönsä johdolla käsitellyt henkilöstöään koskevat kehittämis-toimet.
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Henkilöstökyselyn tulokset	Henkilöstö jaksaa työssään ja on motivoitunut.	Käydään työterveyshuollon ja muiden toimijoiden kanssa säännöllisiä yhteistyö-neuvotteluja tavoista, joilla tuetaan työntekijöiden työkykyä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Yhteistyöneuvottelujen tuloksena työntekijöiden työkykyä edistettiin muun muassa tehtäväkuvan muutoksella, eri tehtävään sijoituksella tai muulla tavoin.
		Luodaan yhdessä kehittämismyönteinen työympäristö.	Kerätään ja hyödynnetään työntekijöiden ehdotuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Työntekijöiden ehdotuksia kerättiin muun muassa kokousten, henkilöstö-raadin ja mielipide-kyselyjen avulla.
Terveysperusteiset poissaolot alittavat kuntien keskiarvon.	Toteutunut / Ei toteutunut	Terveysperusteiset poissaolot vähenevät.	Varhaisen tuen toimintamallin mukainen esimiestyö.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta ja hyvinvointi-lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut. Terveysperusteiset poissaolot ovat muun muassa koronan vuoksi lisääntyneet. Keskukseen henkilöstön sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi 26 prosenttia edelliseen kauteen verrattuna (1–12 2021).
Käymme vuosittain kehityskeskustelut kaikkien työntekijöiden kanssa.	Toteutunut / Ei toteutunut	Jokainen esimies on käynyt kehityskeskustelun työntekijöidensä kanssa.	Jokainen esimies ja työntekijä varaa kalenteriinsa ajan kehityskeskusteluja varten.	Kasvatus- ja sivistys-lautakunta ja hyvinvointi-lautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut.
			Luodaan rakenteet, joiden mukaan määritellään kehityskeskustelujen enimmäismäärä yhtä esimiestä kohden.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja	Toteutunut osittain. Rakenteiden luomisprosessi on kesken; Harjunteen yhtenäiskoulun ja Loviisan lukion johtamisselvittelyn tuloksena ehdotettu ei täysin edennyt. Lisäksi hyvinvointialueen tuomat muutokset lisäävät joidenkin esihenkilöiden työmäärää.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS VASTUUALUEITTAIN

Hyvinvoinnin palvelut

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2022

Hyvinvointi ja liikunta

Liikuntapalvelut vastasi useista poikkihallinnollisista hakeista vuoden aikana. Liikkuva Loviisa -hankkeessa aktivoitiin kaupungin henkilökunnan työpäiviä. Lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan avustuksella järjestettiin kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden viikoittaista kerhotoimintaa sekä loma-aikojen päiväleirejä. Koulutuspalveluiden kanssa oli useita yhteishankkeita, joissa liikunnanohjaaja ja hyvinvointisuunnittelija olivat vahvasti mukana. Harrastamisen Suomen malli -hankkeen tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen tarjoamalla maksutonta ja mieluisaa harrastustoimintaa heti koulupäivän yhteydessä. Liikunnanohjaajan työajasta 40 prosenttia menee hankkeen koordinoimiseen. Lisäksi haettiin yläkoulujen Liikkuva koulu -avustusta, jonka toiminta käynnistyi joulukuussa. Liikuntapalvelut jatkoi yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa päiväkotipäivän aikaisen liikkumisen lisäämiseksi.

Liikuntapoliittisen ohjelman päivitystyö aloitettiin. Loviisa osallistui Itä-Uudenmaan liikuntayhteistyöselvitykseen yhdessä Porvoon, Sipoon ja Lapinjärven kanssa. Hyvinvointilautakunta tuki seuratoiminnan liikunnan järjestämistä muun muassa Uimaseuran uintimatkoja Kotkaan ja Urheiluseura Tähtien frisbeegolfrataa Koskenkylässä.

Koronarajoitusten takia liikuntapalveluiden aikuisryhmät kokoontuivat alkuvuonna vain ulkona ja ryhmäkoossa oli osallistujamäärärajoituksia. Kevään aikana osallistujia oli vähän, mutta syksyllä toiminta palasi normaaliksi ja osallistujia saatiin ryhmiin mukaan lähes entiseen tapaan. Liikuntatoimi osallistui valtakunnallisiin teema- ja toimintapäiviin, kuten pyöräilyviikkoon, vanhustenviikkoon ja porraspäiviin, järjestämällä teemaan sopivaa ohjelmaa ja tempauksia. Loma-aikana tarjolla oli liikunnallisia kerhoja ja leirejä. Liikuntapalvelut oli pääjärjestäjä syksyn Harrastemessuilla. Loviisan viikolla järjestettiin jo kolmannen kerran aikuisten kuntotestauspäivä.

Lasten uimakouluja järjestettiin Palvelutalo Esplanadissa ympäri vuoden, ja ne olivat erittäin suosittuja. Liikuntapalvelut jakoi kaupungin uintivuoroja eri toimijoille kuten perhetyölle, kouluille, kansalaisopistolle, varhaiskasvatukselle, liikuntapalveluille ja maahanmuuttajien eri ryhmille.

Loviisan ja Lapinjärven hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyössä (HYTE) valmisteltiin vuosittainen hyvinvointikatsaus. Loviisan ja Lapinjärven luottamushenkilöille järjestettiin toukokuussa hyvinvointia koskeva iltakoulu. HYTE-työryhmä järjesti kaksi kyläiltaa sekä turvallisuuskävelyn keskusta-alueella. Hyvinvointisuunnittelija osallistui Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen HYTE-työn valmisteluun.

Nuorisopalvelut

Loviisan nuorisopalvelut on keskitetty Forumiin, mikä on toimiva ratkaisu. Nuorisotoiminta on jatkunut niin kuin edellisinä vuosina.

Nuorisopalveluille myönnettiin 2021 kahden vuoden täysimääräinen hankerahoitus koulunuorisotyöhön. Tammikuussa 2022 nuorisotoimi sai lainata Aseman lapsien liikkuvan nuorisotilan, Wauto-auton, neljäksi kuukaudeksi. Kokemukset autosta olivat hyvät ja tämän perusteella hyvinvointilautakunta myönsi osan nuorten kulttuuriperintörahasta auton hankkimiseen. Vuoden 2022 lopussa nuorisotoimi osti oman liikkuvan nuorisotilan.

Nuorten loviisalaisten käyttöön hankittiin Nuorisopassi-sovellus. Nuorisopassi on harrastus- ja etusovellus, joka implementoidaan nuorisotyöhön vuoden 2023 aikana. Nuorisopalvelut kehitti vuoden aikana diginuorisotyötä ja liikkuvaa nuorisotyötä.

Koronaviruspandemian takia nuorisotiloissa oli alkuvuodesta käyttörajoituksia.

Etsivä nuorisotyö

Vuoden aikana etsivän nuorisotyön asiakasmäärä kasvoi merkittävästi. Vuoden 2022 raportin mukaan etsivän nuorisotyön asiakasmäärä on kasvanut noin 50 prosentilla.

Vaikeasta tilanteesta huolimatta etsivä nuorisotyö on saanut nuoria eteenpäin kouluihin, työkokeiluihin, päihdehoitoihin sekä mielenterveyspalveluihin. Uusien toimintatapojen kautta etsivä nuorisotyö sai asiakasnuoria enemmän ulos liikkumaan. Nuorten ahdistus lisääntyi vuoden aikana merkittävästi. Koronapandemia ja Ukrainan sota ovat vaikuttaneet suuresti nuorten pahoinvointiin.

Nuorten raju velkaantuminen ja ongelmien kasaantuminen vaikuttavat työn luonteeseen ja muotoon. Hoitoon ja palveluihin pääseminen on jonottamisen takana, ja etenkin psykiatriin palveluihin pääseminen on ollut vaikeata ja nuoret ovat joutuneet odottamaan pitkiä aikoja. Tämän lisäksi ruotsinkieliset palvelut ovat erittäin rajoitettuja. Nuoret ovat näin ollen Loviisan etsivän nuorisotyön asiakkaita pidempään kuin he olisivat, mikäli enemmän palveluita olisi saatavilla.

Loviisassa etsivä nuorisotyö vastaa Ohjaamon toiminnasta ja päivystää Ohjaamossa.

Kirjastot

Kirjaston hankkeessa *Kirjastopolku peruskouluille – Työkaluja lukutaidon tukemiseen* on ryhdytty kehittämään koulujen ja lukioiden opetussuunnitelmaan kytkeytyvää omatoimista kirjastopolkua. Hankkeen tarkoituksena on tarjota jokaiselle luokalle mahdollisuus tutustua kirjaston palveluihin.

Kiitos kun luet lapselle – Lukuintoa neuvolaikäisille hankkeessa on jaettu lukukasseja Loviisan ja Lapinjärven neuvolapalveluita käyttäville lapsiperheille. Kassit sisältävät tietoa alueellisista lapsiperheiden palveluista, tietoa lukemisen tärkeydestä, kirjalahjan ja muuta lukutaidon kehittämiseen tutustuttavaa materiaalia.

Museo

Loviisan kaupungin museon vuoteen 2022 mahtui kolme näyttelyä Komendantintalossa. Varsinkin lapsille suunnattu August & Alma -näyttely, joka oli avoinna 13.1.2023 asti, houkutteli suuren määrän lapsikävijöitä museoon. Vuoden aikana yli tuhat lasta ja nuorta tuli päiväkodin tai koulun kanssa museovierailulle. Alkuvuodesta museossa oli esillä Kansallispukunäyttely ja kesällä Fragile – Raati-huoneen taideaarteet evakossa- näyttely.

Vuoden aikana tehtiin myös iso ja kauan odotettu kattoremontti, joka kesti alkukesästä joulukuun alkuun. Kattoremontin takia museo oli huputettu yli viisi kuukautta ja ylin kerros ei ollut käytettävissä. Kattoremontti saatiin tehtyä, eikä vuonna 1755 rakennettu Komendantintalo enää tarvitse kärsiä 1960-luvun rakennusvirheistä.

Museo meni mukaan Finna-luokahuonepalveluun ja tuotti kaksi aineistopakettia koulujen käyttöön. Museon digitointiprojektia on myös jatkettu, ja Loviisan kaupungin museon omilta Finna-sivuilla löytyy nyt liki 3 000 tietuetta digitaalisesti julkaistuna.

Strömforsin ruukin pajamuseon uudistettu näyttely yläpajassa avautui kesäkuussa. Vesivasaran entisöinti siirrettiin seuraavaan vuoteen puutavaran puutteen vuoksi. Viirilän kotiseutumuseo oli auki viikonloppuisin heinäkuussa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritapahtumia pystyttiin järjestämään normaalisti vuoden aikana, jopa hieman enemmän kuin aikaisemmin. Kulttuuripalvelut osallistui Taideohjelmaryhmään sekä Kuningattarenrannan teos-hankintaan. Kulttuurikahveja järjestettiin hieman harvemmin kuin aikaisemmin. Tiedottamis- ja markkinointityö moninkertaistui aiemmista vuosista.

- o Lasten kulttuuriviikoilla toteutettiin osa tapahtumista, ja osaa jouduttiin siirtämään hieman koronan takia.
- o Kansallisen veteraanipäivän juhla toteutui suunnitelmien mukaisesti.
- o Picnic on the Beach järjestettiin onnistuneesti koko perheen tapahtumana, johon osallistui monta sataa henkilöä.
- o Kyläjuhlat sekä Loviisan juhlat viikot toteutettiin, tapahtumat olivat onnistuneita ja keräsivät kiitettävästi yleisöä.
- o Syksyn kulttuuritapahtumat järjestettiin suunnitelmien mukaisesti.
- o Uusi vuosi vietettiin torilla tulishow'n merkeissä
- o Kulttuuripolkua toteutettiin normaaliin tapaan. Varhaiskasvatuksen Pikku Kulttuuripolkua toteutettiin mahdollisuuksien mukaan.
- o Senioritoiminta jäi koronapandemian takia vuonna 2022 normaalia vähäisemmäksi, vanhusten viikon konsertit palvelutaloissa ja seniorijuhla toteutuivat.
- o Kulttuuri-, kirjasto- ja nuorisopalvelut aloittivat kulttuurisen työn osalta uuden yhteistyön, jossa tavoitteena on vuosittainen samalla mallilla toistuva tapahtuma.

Kulttuurimatkailu

Loviisanleivos

Keväällä järjestettiin leivoskilpailu yhteistyössä ruokapalvelupäällikön ja museointendentin kanssa. Kilpailun voittajaksi valittiin pitkän harkinnan jälkeen Arla Aaltonen. Finaali käytiin toukokuussa Loviisan kaupungin museossa. Voittajan puolesta puhui lopuksi ennen kaikkea mahtavat ja uudelta tuntuvat maut. Makujen lisäksi myös historiaulottuvuus oli otettu hyvin huomioon, ja muunneltava leivonnainen on helposti toteutettavissa sekä kotona että kahviloissa. Loviisanpäivän tapahtumassa kulttuurimatkailu ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tarjosivat 500 Loviisanleivosta juhlijoille.

Keväällä toteutettiin videohanke Pernajan kirkosta yhteistyössä Loviisan kaupungin museon, Careeria-ammattioppilaitoksen ja Aalto-yliopiston kanssa. Hankkeessa käytettiin muun muassa 3D Matterport -teknologiaa. Arkkitehtuurin historian apulaisprofessori Panu Savolainen kertoi Pernajan kirkon kattotutkimuksesta, tavoitteena oli tutkimusten popularisointia ja saada uusia tutkimustuloksia mukaan. Hanke pääsi Pernajan mestarin jäljille.

Loviisan kaupungin viestintä ja kulttuurimatkailu suunnittelivat yhteistyössä "Insta takeoverin", jossa loviisalaisille annettiin mahdollisuus varata Loviisan kaupungin instagramtili viikoksi ja tuottaa rajoituksetta sisältöä Ihana Loviisa -profiiliin. Takeover loi kuvan monipuolisesta Loviisasta käyttäen aihetunnisteita [#loviisaonihana](#) ja [#lovisaäriljuvligt](#). Loviisan Insta takeoverin yhdistävä tekijä on rakkaus Loviisaan. Samassa yhteydessä Visit Loviisa -instagramtilin nimeksi vaihdettiin Ihana Loviisa, Ljuvliga Lovisa.

Kesällä panostettiin puistoshakkien ja shakkiharrastuksen elvyttämiseen. Tavoitteena oli puistojen elävöittäminen tapaamispaikkana ja antaa mahdollisuus maksuttomaan pelaamiseen. Vanhat puistoshakkinaappulat kiillotettiin ja tilattiin kahdet puusta valmistetut hevoset. Shakkiavajaisia vietettiin posetiivarin tahdissa, kun Loviisan shakkikerho kohtasi Lovisa Gymnasiumin shakkikerholaiset. Ottelu oli haastava, ja lopulta Loviisan shakkikerho vei voiton. Torstai-iltaisain järjestettiin ohjausta, johon osallistui 2–6 henkilöä.

Joulukuun ensimmäisenä viikonloppuna torilla oli Tivoli Sariolan klassinen heppakaruselli. Sponsoreina olivat Loval, Fortum, Kymenlaakson Sähkö ja Loviisan kaupunki. Tapahtumalauantaina laitekävijöitä Minihevoskarusellissa oli 930 ja -sunnuntaina 552.

Riskianalyysi

Kirjaston henkilökuntaresurssit riittivät nykyisten palveluiden ylläpitämiseksi. Henkilöstövaje ei johtanut kirjastojen lyhyempiin aukioloihin eikä lähikirjastoja jouduttu pitämään kiinni henkilöstöpulan takia.

Strömforsin vesivasaran entisöinti siirrettiin seuraavaan vuoteen puutavaran puutteen vuoksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toiminta ja tapahtumat pystyttiin pääsääntöisesti järjestämään vuoden aikana koska koronaviruspandemia laantui.

Yhteiskunnassa ei ole vielä tietoa siitä, miten koronavirusepidemia on vaikuttanut nuoriin psyykkisesti ja fyysisesti. Mahdollinen pahoinvointi voi johtaa palvelutarpeen nousuun ja resurssipulaan. Voidaan todeta, että moni ei ole löytänyt takaisin harrastuksen pariin pandemian jälkeen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2022

Hyvinvoinnin palvelut

	TALOUSARVIO 2022	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2022 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2022	POIKKEAMA
Toimintatuotot	262 740		262 740	381 189	-118 449
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-2 362 570	-39 900	-2 402 470	-2 352 628	-49 842
Toimintakate ulkoinen	-2 099 830		-2 139 730	-1 971 439	-168 291
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-2 255</i>		<i>-2 255</i>	<i>-2 255</i>	<i>0</i>
<i>Sisäiset erät</i>	<i>-1 776 456</i>		<i>-1 776 456</i>	<i>-1 973 628</i>	<i>197 172</i>
<i>Kustannuslaskennalliset erät</i>	<i>-45 864</i>		<i>-45 864</i>	<i>-103 163</i>	<i>57 299</i>

Toimintatuotot ovat hyvinvoinnin palvelujen osalta budjetoitua korkeammat. Ylitys selittyy arvioitua isommilla hankkeiden tuilla ja avustuksilla. Maksu- ja myyntituotot ovat kuitenkin alhaisemmat kuin budjetoitu, joka edelleen selittyy pandemian vaikutuksella.

Toimintakulut ovat toteutuneet budjetoidusti, pienellä alituksella joka johtuu pienemmistä henkilöstökuluista sekä muiden toimintakulujen alituksesta.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Toteutuma 2022
Myönnetyt avustukset/asukas			
Liikuntatoiminta	3,0	3,0	3,3
Nuorisotoiminta	1,8	1,7	1,8
Nuorisotilojen aukiolo: Iltoja/viikko	5	5	3
Nuoria/nuorisotila/päivä			
Forum	30	50	30
Nuoria/nuorisotila/viikko			
Muut nuorisotilat	20	40	30
Liikuntahallien käyttöaste			
Liikuntahalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	38	40	34
Yhdistyksiä	6	8	7
Ryhmiä	32	23	32
Agricolahalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	30	45	30
Yhdistyksiä	9	15	10
Ryhmiä	26	35	24
Jäähalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	34	37	37
Yhdistyksiä	8	9	7
Ryhmiä	23	20	22
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä			
Nuorisokerhoja (mukaan lukien koulunuorisotyö)	8	14	10
Leirejä	5	6	5
Etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon ryhmät	6	7	8
Liikuntakerhoja, lapset ja nuoret	3	3	3
Tapahtumia	37	45	45
-nuoriso (sis. koulunuorisotyö)		20	20
-etsivät ja Ohjaamo		10	10
-liikunta		15	15
Aikuisryhmiä	17	17	17
Liikuntaneuvonta	19	30	20
Tuettuja nuorisokerhot	3	3	2
Loviisan malli – hauska harrastaa (Suomen malli)	-	28	32
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	8,6 ulk.	9,9 ulk.	10,2 ulk.
Erikoisnäyttelyjä Komendantintalossa		2	4

Erityistapahtumia Komendantintalossa	Uusia tunnuslukuja	7	10
Tapahtumia pajamuseossa		15	18
Museon muita tapahtumia		5	6
Digitalisoituja esineitä		500	760
Museokävijöitä			
Komendantintalo	4154	4 500	4 186
Ruotsinpyhtään ruukin pajamuseo	16 000	15 000	15 250
Viirilä	169	150	70
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta	23,4 ulk.	28,5 ulk.	27,6 ulk.
Kulttuuritapahtumia	50	55	58
Sibeliuspäivät, myytyjä lippuja	-	-	-
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	49,0 ulk.	51,9 ulk.	52 ulk.
Kirjastojen kokonaislainaus	120 323	110 000	122 072
Lainaukset/asukas	8,2	9	8,4
Kävijämäärä kirjaistoissa	Uusi tunnusluku	90 000	78 495
Tapahtumia kirjaistoissa		250	181
Kirjastoyksiköiden määrä	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa

Hyvinvointilautakunnan jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
KV 17.8.2021 § 11			
Rosenberg Thomas, pj.	11/11	Karlsson Kim	
Lappalainen Kalevi, vpj.	9/11	Paakkari Toni	
Hinttaniemi Jonna	7/11	Hollmén Annina	
Söderholm Li-Lo	9/11	Grandell Barbara	2
Karlsson Håkan	10/11	Eriksson Mats	1
Hyppölä Laura	11/11	Rönnholm Marjo	
Siljander Petri	8/11	Pettersson Petri	
Nurkkala Kirsi	7/11	Pappila Kristiina	2
Vuokko Marjo	7/11	Rossi Reeta	2